

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

- Den registerbaserede undersøgelse
- Spørgeskemaundersøgelse
- Uddybende interviewundersøgelse
- Interviewundersøgelse

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Registre

- *Register for selvmord*
- *Register for selvmordsforsøg*
- *Dødsårsagsregisteret*
- *Landspatientregisteret*
- *Det centrale psykiatriske forskningsregister*
- *Lægemiddelstatistikregisteret.*

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Data er hentet fra Forsvarets register over udsendte soldater.

I datamaterialet indgår alle personer udsendt i internationale missioner, hvor der er angivet:

- *et gyldigt CPR-nr.*
- *en udsendelsesperiode indenfor tidsrummet 1990 - 2009.*
- *en mission.*

Udsendelser og udsendte 1991-2010:

- *25.645 personer udsendt*
- *46.841 udsendelser på internationale missioner.*

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Udsendelsesregionerne:

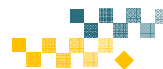
- *Afrika*
- *Asien*
- *Balkan*
- *Mellemøsten*
- *Øvrige*

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Udsendelsesregionerne:

Afrika	Asien	Balkan	Mellem-Østen	Øvrige
Adenbugten	Afghanistan	Albanien	Irak	Baltikum
Eritrea	East Timor	Bosnien	Libanon	Island
Sudan	Kashmir	Kosovo	Kuwait	Italien
Somalia	Georgien	Kroatien	Mellemøsten øvrige	Portugal
Congo	Korea	Makedonien		USA
Liberia	Nepal	Balkan øvrige		
Sierra Leone	Tajikistan			
Vestsahara				

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Fordeling på rang

	%
Konstabelgruppen	57,1
Befalingsmandsgruppen	22,0
Officersgruppen	16,7
Øvrige (Civile)	4,2
	100,0

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Fordeling på køn

	%
Mænd	94,95
Kvinder	5,05
	100,0

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Resultater vedrørende Selvmord

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Antal selvmord blandt veteraner 1993-2009

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	1	1	4	2	1	1	1	2
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	IALT
2	4	5	6	1	3	3	4	41

- Totalt er i alt 292 personer døde i undersøgelsesperioden.
- De 41 har været på i alt 68 udsendelser.

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Mission	Periode	Antal selvmord per mission/hold
IRAK 2	2003-2004	3
ISAF 1-9	2001-2006	2
IFOR 0	1996-1996	3
IFOR 2	1996-1997	4
KFOR 1	1999-2000	2
KFOR 2	2000-2000	2
SFOR 3	1997-1997	3
SFOR 9	2000-2000	2
UNPROFOR 2	1993-1993	3
UNPROFOR 3	1993-1994	6
UNPROFOR 4	1994-1994	7
UNPROFOR 5	1994-1995	3
UNCRO 7	1994-1995	3
UNCRO 8	1995-1996	5
Andre		20
Ialt		68

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Aldersfordeling

Alder	Antal selvmord
20 – 24 år	6
25 – 29 år	6
30 – 34 år	8
35 – 39 år	13
40 + år	8

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Metodevalg

Metode	Tidligere udsendte	Mænd 20 – 49 år
Forgiftning	24 %	30 %
Hængning	22 %	39 %
Skydning	41 %	14 %
Skær og stik	2 %	3 %
Drukning	2 %	4 %
Øvrige	7 %	11 %
	100 %	101 %

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR (Standardiserede mortalitetsratio)

SMR betegner her det observerede antal selvmord i forhold til det forventede antal selvmord, og hvor der er taget højde for

- forskel i kønsfordeling og alder,
- dødsratio af anden årsag i forhold til alderssammensætning,
- udvandring og
- faldet i selvmordsratioen i perioden 1991-2010.

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR for tidligere udsendte opdelt på lande

Mission	n	Obs antal selvmord	Forventet antal selvmord	SMR	p - værdi
Afghanistan	5.731	2	1,718	1,16	0,8297
Albanien	195	0	0,366	0	
Bosnien	7.239	13	12,747	1,02	0,9434
Kosovo	8.057	6	6,882	0,872	0,7367
Kroatien	5.771	23	15,353	1,50	0,00510
Makedonien	550	0	0,986	0	
Irak	4.926	4	3,668	1,09	0,8622

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR for tidligere udsendte opdelt på hold

Mission	n	Obs	forventet	SMR	p-værdi
UNPROFOR 1,2,5, UNCRO 7	2.839	9	7,705	1,17	0,64
UNPROFOR 3,4,6, UNCRO 8	3.473	16	8,985	1,78	0,01
UNPROFOR 4 UNCRO 8	1.947	11	4,900	2,24	0,0059
IRAK 1-5	2.103	3	1,580	1,90	0,2588
IRAK 6-9	1.863	0	0,841	0,00	-
KFOR 1-3,6,9,15,18,20	4.381	6	4,542	1,32	0,4939
KFOR 4-5,7-8,10-14,16-17,19,21	5.726	1	3,083	0,324	0,2355

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

- SMR opdelt på FN mission samt NATO – og koalitionsmission

Mission	n	Obs antal	Forventet antal	SMR	P- værdi
FN mission	8.720	28	21,2	1,32	0,1387
NATO / koalition	19.806	19	20,0	0,95	0,8169
Balkan FN	7.127	26	18,7	1,39	0,0906
Balkan NATO	13.683	17	17,9	0,95	0,8397
FN ikke Balkan	2.025	3	3,3	0,91	0,8625

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR for selvmord,

Éngang udsendte i forhold til alle udsendelser

Mission	SMR for alle udsendelser	SMR for første udsendelse	SMR for alle éngangs-udsendte
UNPROFOR 1,2,5, UNCRO 7	1,17	0,65	0,78
UNPROFOR 3,4,6, UNCRO 8	1,78	1,94	2,14
UNPROFOR 4 UNCRO 8	2,24	2,74	2,76
IRAK 1-5	1,90	2,38	3,27
IRAK 6-9	0,00	0,00	0,00
KFOR 1-3,6,9,15,18,20	1,32	1,24	1,64
KFOR 4-5,7-8,10-14,16-17,19,21	0,32	0,00	0,00

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Konklusion vedrørende selvmord

Kun for soldater udsendt i FN-missioner til Kroatien kan der konstateres en lille forøget selvmordsrisiko i forhold til normalbefolkningen - dog kun signifikant på holdene med de højeste tabstal. For soldater udsendt til DANCON Irak kan der ikke konstateres en forøget selvmordsrisiko for de seneste hold 6-9 mellem selvmordsrisiko og tabstal eller stressbelastning. For soldater udsendt til KFOR kan der ikke konstateres en statistisk forøgelse i selvmordsrisiko for de mest stressbelastede hold.

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Resultater vedrørende Selvmordsforsøg

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Antal observerede selvmordsforsøg

	Sikre	Mindre sikre	Lidt mindre sikre	Forventet antal
Efter 1. hjemsendelse	95	177	285	265,8
Fra 1990-1. hjemsendelse	63	103	156	294,5
Fra 1995-1. hjemsendelse	33	67	109	165,6

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SIR (Standardiseret Incident Ratio)

SIR betegner her det observerede antal selvmordsforsøg med forgiftning i forhold til det forventede antal selvmordsforsøg med forgiftning og tager højde for, at

- gruppen af tidligere udsendte soldater har en anden køns- og aldersfordeling end befolkningen som helhed,
- selvmordsforsøgsraten har varieret i perioden 1990-2009,
- andelen af forgiftninger er afhængig af køn, alder og år.

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR for selvmord, SIR for selvmordsforsøg med forgiftning samt ratio mellem SIR efter og før 1. udsendelse.

Mission

Mission	SMR	SIR før 1. udsendelse	SIR efter 1. udsendelse	Ratio
Afghanistan	1,16	0,64	1,31	2,05
Bosnien	1,02	0,58	1,07	1,84
Kosovo	0,87	0,66	0,82	1,24
Kroatien	1,50	0,37	1,35	3,65
Irak	1,09	0,57	0,44	0,77

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR for selvmord, SIR for selvmordsforsøg med forgiftning samt ratio mellem SIR efter og før 1. udsendelse.

Missionshold

Mission	SMR	SIR før 1. udsendelse	SIR efter 1. udsendelse	Ratio
UNPROFOR 1,2,5, UNCRO 7	1,17	0,35	1,02	2,91
UNPROFOR 3,4,6, UNCRO 8	1,78	0,42	1,68	4,00
UNPROFOR 4 UNCRO 8	2,24	0,58	1,83	3,16
IRAK 1-5	1,90	0,68	0,52	0,76
IRAK 6-9	0,00	0,73	0,42	0,58
KFOR 1-3,6,9,15,18,20	1,32	0,64	1,02	1,59
KFOR 4-5,7-8,10-14,16-17,19,21	0,32	0,74	0,6	0,81

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR for selvmord, SIR for selvmordsforsøg med forgiftning samt ratio mellem SIR efter og før 1. udsendelse.

Missionstype og region

Mission	SMR	SIR før 1. udsendelse	SIR efter 1. udsendelse	Ratio
FN mission	1,32	0,36	1,26	3,50
NATO / koalition	0,95	0,63	0,92	1,46
Balkan FN	1,39	0,36	1,32	3,67
Balkan NATO	0,95	0,63	0,96	1,52
FN ikke Balkan	0,91	0,37	0,66	1,78

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

SMR for selvmord, SIR for selvmordsforsøg med forgiftning.

Éngangsendte i forhold til alle udsendelser

Mission	SMR	SIR for alle udsendelser	SIR for alle éngangsendte
UNPROFOR 1,2,5, UNCRO 7	1,17	2,94	4,78
UNPROFOR 3,4,6, UNCRO 8	1,78	4,28	9,27
UNPROFOR 4 UNCRO 8	2,24	4,01	9,81
IRAK 1-5	1,90	0,80	1,00
IRAK 6-9	0,00	0,80	0,00
KFOR 1-3,6,9,15,18,20	1,32	1,78	1,28
KFOR 4-5,7-8,10-14,16-17,19,21	0,32	1,15	0,54

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Konklusion vedrørende selvmordsforsøg

Ud fra de foreliggende beregninger og med den usikkerhed, der er på estimeringen af antal selvmordsforsøg i populationen af tidligere udsendte soldater, har disse generelt ikke større risiko for selvmordsforsøg end baggrundsbefolkningen.

Soldater udsendt i FN-missioner har signifikant flere selvmordsforsøg efter hjemkomst end baggrundsbefolkningen i modsætning til soldater udsendt i NATO- og koalitionsmissioner. Denne forskel kommer tydelig til udtryk, når missioner for henholdsvis NATO og FN sammenlignes på Balkan. Tilsvarende gælder, at højere SMR falder sammen med højere Ratio.

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Selv mord og selvmordsforsøg blandt hjemvendte soldater

Summary

Generelt har udsendte soldater ikke større risiko for selvmordsadfærd (selvmord/selv mords-forsøg) end baggrundsbe folkningen.

Soldaterne på nogle af holdene på FN-missionen til Kroatien i 1990'erne har tilsyneladende haft en større selvmordsrisiko end baggrundsbe folkningen.

Der er tendens i retning af, at soldater, der kun har været udsendt én gang, har en højere risiko for selvmordsadfærd efter udsendelsen. Den foreliggende analyse dokumenterer ikke årsagen hertil, men det kan evt. skyldes, at soldater udsendt flere gange er en selekteret population.

